

Wydawca: M. Szwedowski, 600 Kł.
Kraj. poczt. opr. rycz.
Numer zawiera 20 stron.

ŚWIĄTOWID

Nr. 40 (322)

11 października 1930

Rok VII.

PIĘKNA OGRODNICZKA.

Kwiaty już się kończą... niebawem przekwitną już ostatnie astry, dalej i chryzantemy. Jednakże lilijki z ogródka artystki filmowej Bessie Lowe będą kwitły przez całą zimę, bo są... papierowe.

Metro Goldwyn Mayer.

Jedz tylko najlepsze norweskie
wędzone śledzie
(Kipperred herrings)
sardynki

Żądaj zawsze Borgena Branda pierwszo-
rzednych wyrobów.

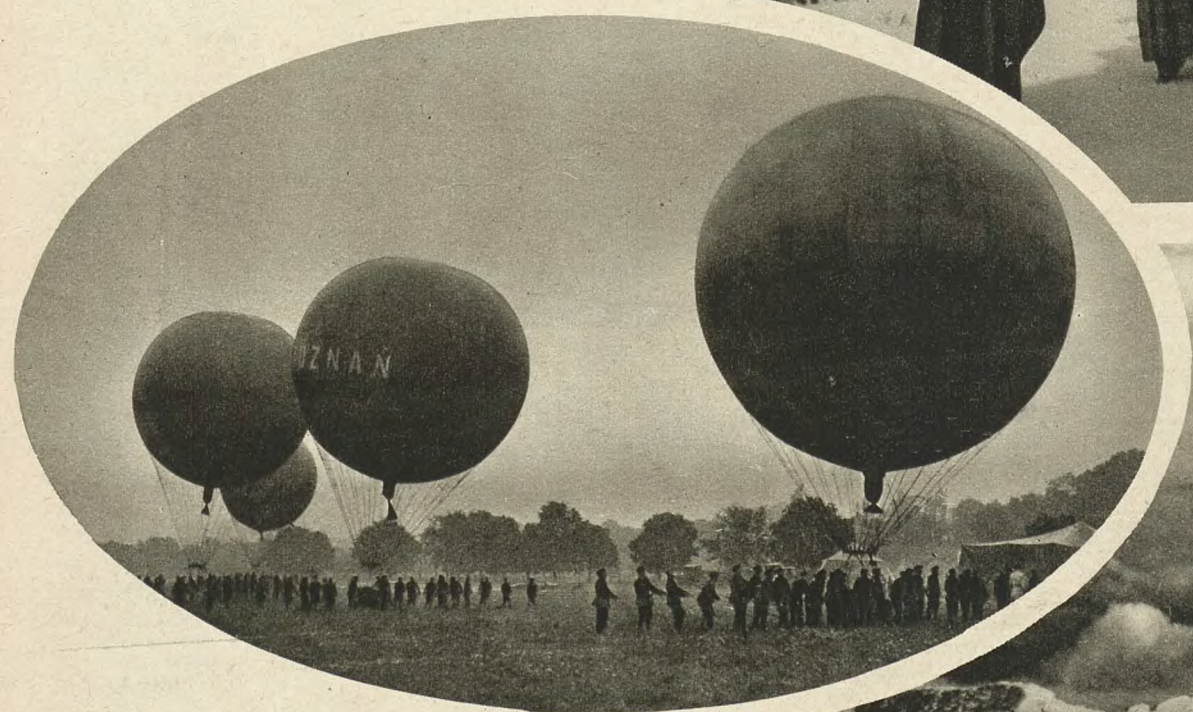
Norweska Spółka Handlowa, Warszawa.

NORWEGJA

Na prawo:

**Inauguracja roku akademickiego
w najstarszej Wszechnicy polskiej.**

Tradycyjnym obyczajem uroczyste otwarcie nowego roku szkolnego na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie rozpoczęło się pochodem, poprzedzonego przez pedelów z bertami Senatu akademickiego z J. M. Rektorem prof. dr. Edmundem Załęskim (x) na czele z Collegium Novum do kościoła akademickiego św. Anny na uroczyste nabożeństwo. Ag. Fot. „Światowida”, zdj. na pl. kraj. „Alfa”

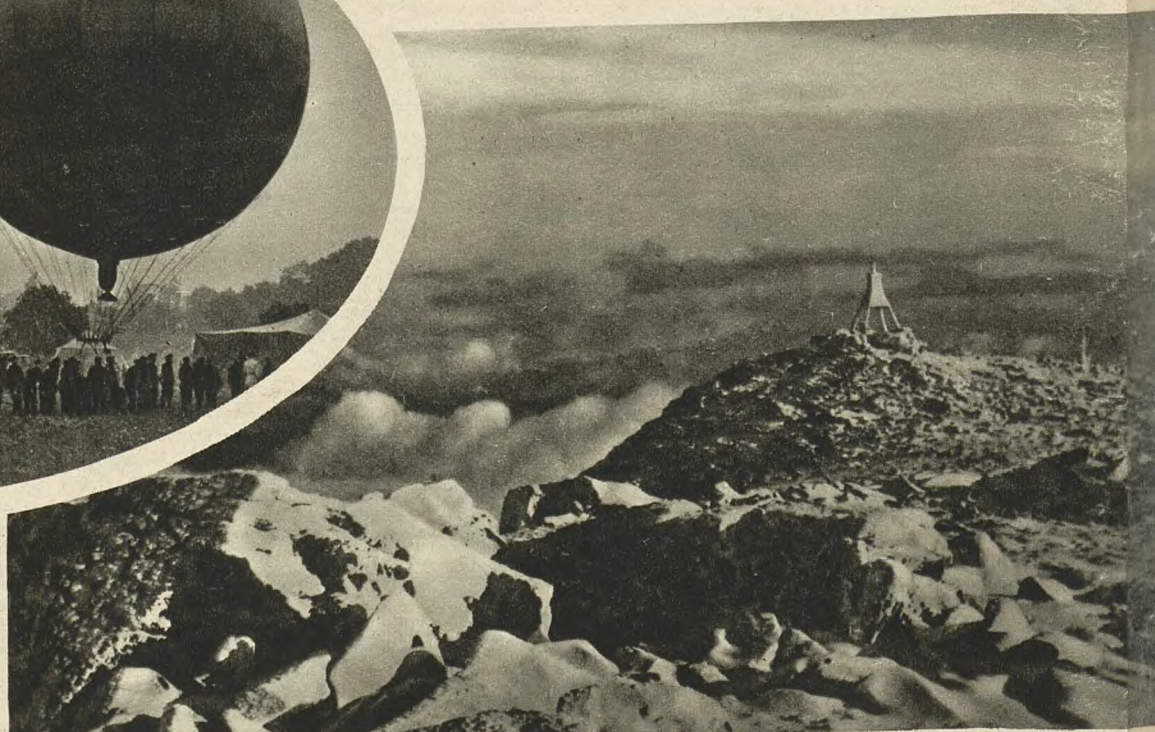
Wzlot balonów kulistych w Warszawie. Zajmujący widok przedstawiał wzlot sześciu balonów kulistych, nazwanych według głównych miast polskich, na lotnisku cywilnym w Mokotowie pod Warszawą w ubiegłą niedzielę. Nasze zdjęcie przedstawia chwilę przed ich startem.

Ag. Fot. „Światowida”, zdj. na płytach kraj. „Alfa”.

Konkurs piękności samochodów. Odbił się w ub. niedzielę w parku im. Paderewskiego w Warszawie i zgromadził około 100 wozów. Pierwszą nagrodę otrzymał „Packard” bar. Kosteckiego (u góry). Wielką sensację budziły także auta, t. zw. „C. W. S.”, wykonane całkowicie w kraju w Wojskowych Zakładach Inżynierji (u dołu).

NA ZIEMI

Pierwsze śniegi w górach. W miastach mamy obecnie przeważnie deszcze jesienne, w górach spadły już śniegi, witane z radością przez miłośników sportu zimowego. I Babia Góra pokryła się już tą zimową szatą.

Fot. Siermontowski — Zakopane.

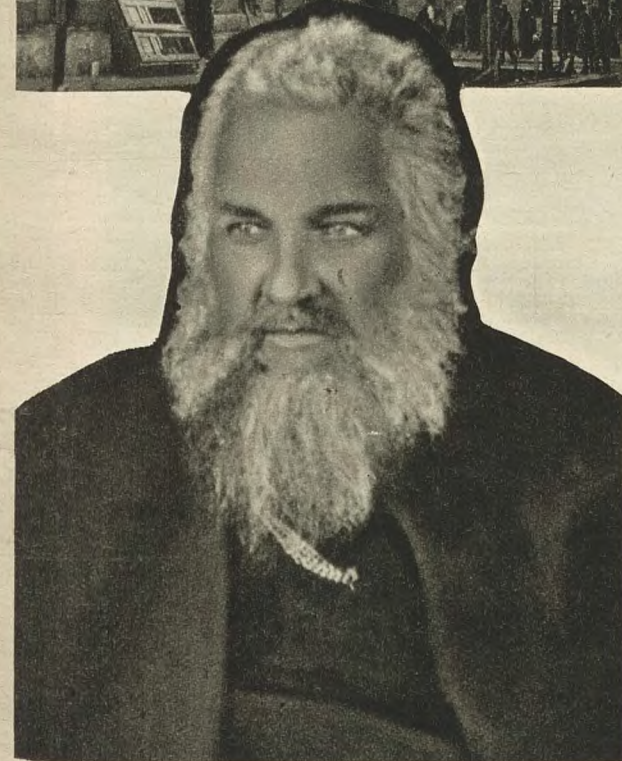

POLSKIEJ

Poniżej:

Z kroniki zbrodni hajdamackich w Małopolsce Wschodniej. W gmachu „Centrosojuzu” we Lwowie przy ul. Zimorowicza nastąpił w ub. tygodniu gwałtowny wybuch bomby, będący dziełem prowokatorów hajdamackich.

Fot. M. Münz — Lwów.

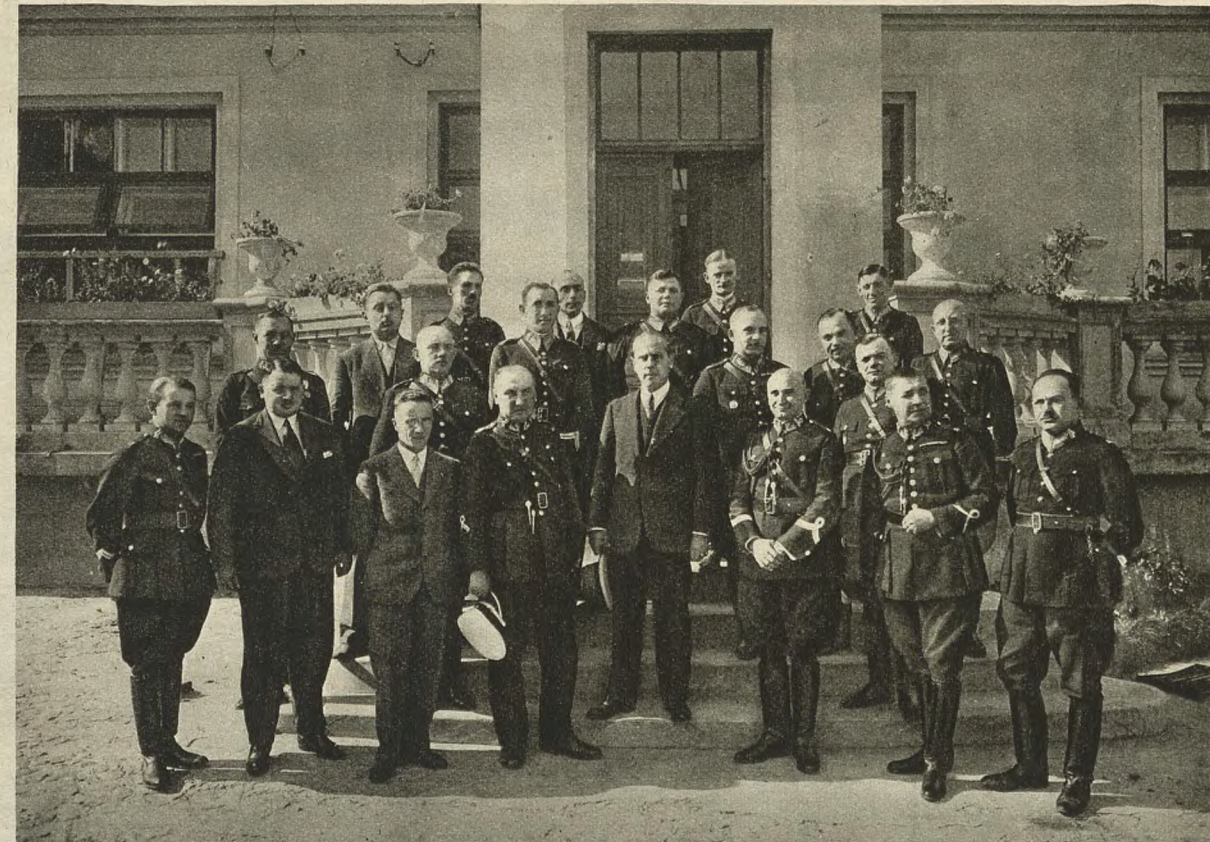

Metropolita gr.-kat. Andrzej hr. Szeptycki w Warszawie. W związku z wypadkami w Małopolsce Wschodniej, gdzie rząd przystąpił w ostatnich czasach do energicznego stłumienia zbrodnicy ruchu hajdamackiego, wywołało duże wrażenie przybycie Metropolity gr.-kat. A. hr. Szeptyckiego ze Lwowa do Warszawy.

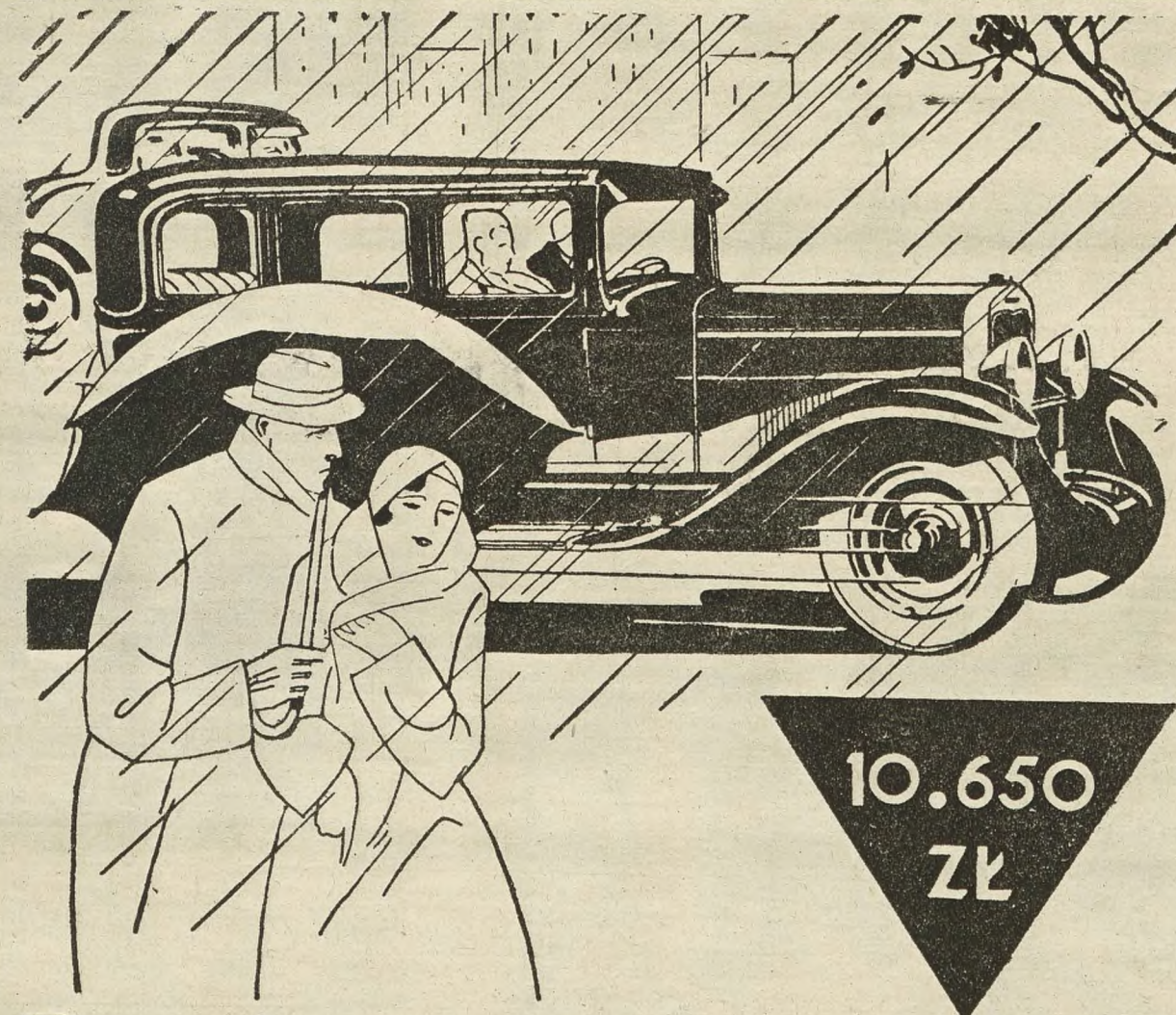

Kresy Wschodnie w obronie nienaruszalności granic państwowych. Wśród miast polskich, które zaprotestowały przeciwko zakusom nacjonalistów niemieckich, zmierzających do zabioru części terytorjum Rzeczypospolitej, znalazło się w ostatnich czasach i Grodno, gdzie z udziałem organizacji W. F. i P. W. oraz miejscowej ludności odbył się wiec protestacyjny.

Panflavin
PASTYLKACH dla ochrony
przed
zapaleniem gardła i zaziębieniem
Do nabycia w aptekach

Z życia tych, którzy czuwają nad bezpieczeństwem Kresów Wschodnich. W Łucku odbyła się w obecności p. wojewody wołyńskiego Józefskiego (x) odprawa komendantów powiatowych Policji Państwowej w województwie wołyńskim, pozostających pod dowództwem kom. woj. p. insp. Płotnickiego.

Zamknięty samochód w cenie wozu otwartego!

I to w tej porze roku, w okresie
słoty i częstych przymrozków.

Kryty model Sedan Chevrolet 6 kosztuje obecnie tylko Zł. 10.650 loco fabryka Warszawa. Za tę cenę dostaniesz samochód zamknięty, wóz, którym podróżuje się wygodnie bez wzglę-

du na to, czy na dworze deszcz, czy śnieg, czy wichura. Obejrzyj wóz i przekonaj się osobiście jak nadzwyczajna jest to okazja, okazja, której ze względu na kieszeń, ze względu na zdrowie i wygodę pominąć nie można. Tylko ograniczona liczba wozów po tej cenie.

CHEVROLET 6
WYRÓB GENERAL MOTORS

Kran, przy pomocy którego reguluje się dopływ wody do głównego rurociągu.

W spuściznie po Niemcach odziedziczyliśmy na Śląsku sieć wodociągową ze stacją pomp pod Tarnowskimi Górami (Szyb Staszycy). Ponieważ rurociąg ten, zasilający Śląsk we wodę, przechodzi częściowo przez terytorjum niemieckie i Niemcy na mocy konwencji mają prawo przeciąć go w 1937 roku, przeto zaszła potrzeba usamodzielnienia się na tem polu i zbudowania polskiego wodociągu dla Zagłębia dąbrowskiego i śląskiego. Wodociąg ten jest już obecnie częściowo gotowy i za miesiąc zostanie oddany do użytku publicznego.

Ujęcie wody dla wodociągu wykonano w Maczkach (dawna Granica obok Szczakowej na linii Kraków—Warszawa). Rzeka ta jest wyjątkową w Polsce, gdyż wahania jej pomiędzy wielką a małą wodą są bardzo małe, tak, że nawet w największym czasie posuchy nie będzie obawy o brak wody.

Jaz, spiętrzający wodę na Przemszy, znajduje się obok mostu kolejowego. Z jazu prowadzi wodę kanał betonowy do osadnika piasku a stąd do zbiornika pod stacją pomp wody rzecznej. Pompy tłoczyć będą wodę rurociągiem do odmulnika żelbetowego, składającego się z 4 komór, każda 90 m. długości i 7 m. szerokości. Z odmulnika woda spływa grawitacyjnie na filtry a stamtąd do zbiornika czystej wody i studni zbiorczej. Ze stacji pomp prowadzi wodę rurociąg do zbiornika w Zagórzcu, skąd przez sieć miejską woda dochodzić będzie do Sosnowca. Miasto to bowiem będzie pierwsze, które korzystać będzie z wodociągów.

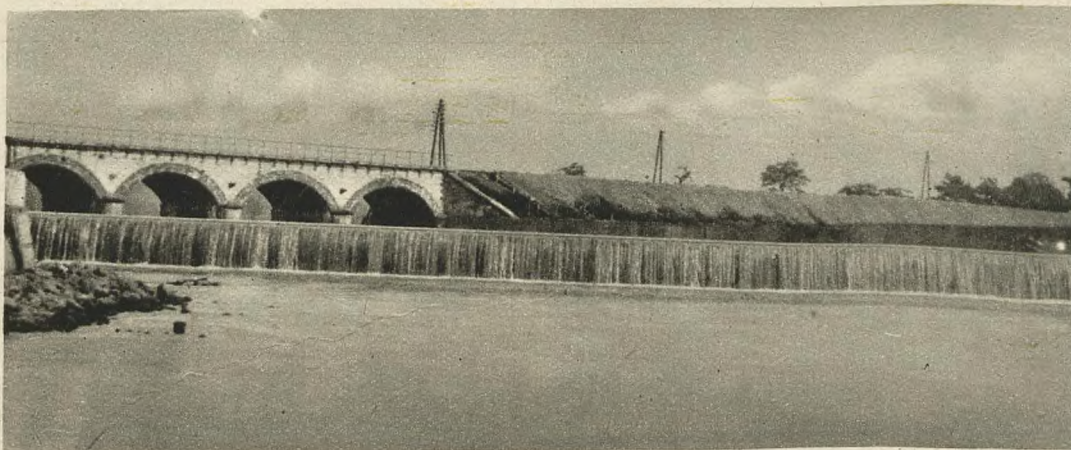

Kierownictwo budowy państwowego wodociągu w Maczkach.

AGENCJA FOT.
'ŚWIATOWIDA'
ZDJĘCIA NA
PŁYTACH
KRAJ. „ALFA”.

Komora odmulnika.

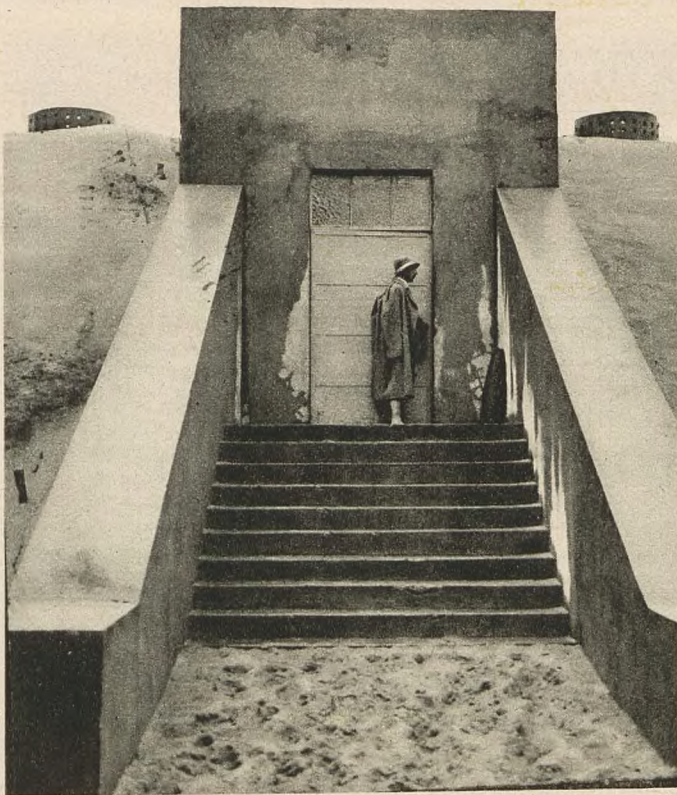
Jaz, spiętrzający wodę na Białej Przemszy, w głębi historyczny most, który w sierpniu 1914 r. został przez Rosjan wysadzony w powietrze, co było pierwszą zapowiedzią wojny między Rosją a Austrią.

W roku najbliższym rurociąg ten przedłużony będzie o dalszych 10 km i wraz z drugim ciągiem będzie zaopatrywać w wodę cały Górny Śląsk. Wydajność wodociągu tego jest obliczona na milion osób, czyli że co do wielkości będzie on obok warszawskiego największym w Polsce.

Gigantyczne to dzieło, przynoszące zaszczyt technice polskiej zostało wykonane wyłącznie naszymi siłami, kosztem 9 milionów złotych.

to Polskiej

Wejście do odmulnika.

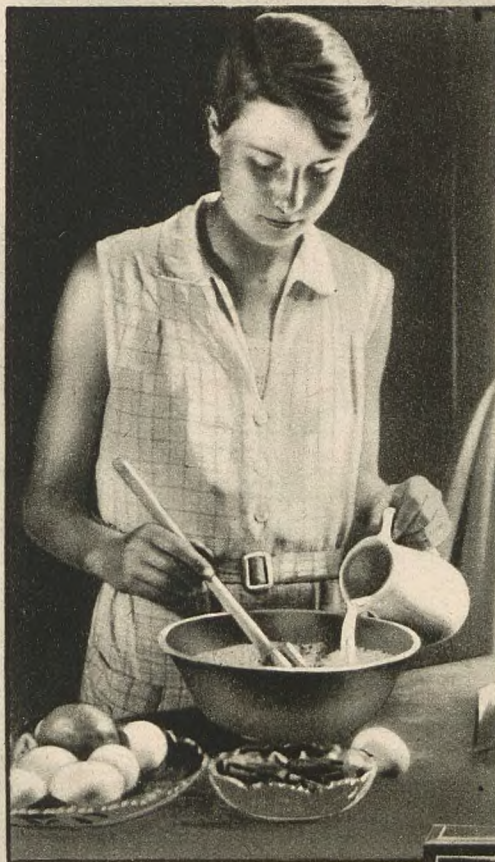

Grupa robotników pracujących przy państwowym wodociągu w Maczkach.

Typowy krajobraz nad Przemszą.
Sosna karłowata.

Mimo pracy domowej zawsze pielęgnowane ręce przez **KREM NIVEA**

Krem Nivea bowiem wnika szybko i zupełnie w skórę. Tylko przez skórę zupełnie wchłonięty krem wywiera łagodzący i ochraniający wpływ. Nietylko w dzień, lecz przede wszystkim wieczorem należy ręce natrzeć Kremem Nivea, można wtenczas codziennie pracować w zimnej i gorącej wodzie i ręce zawsze zatrzymują swą gładkość i pielęgnowany wygląd.

Pudełka:
zł. o.40 do 2.60
Tubki: zł. 1.35 i 2.25

Wyrób krajowy firmy PEBECO, sp. z o. odp. w Katowicach

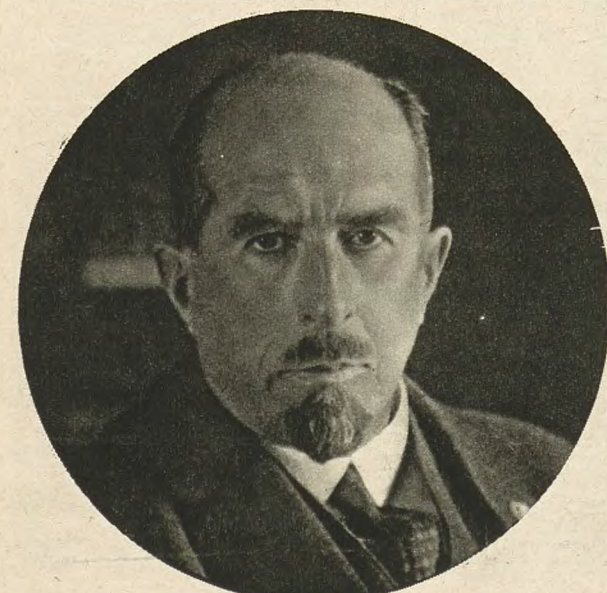

Spawanie rur przy pomocy tlenu i acetylenu.

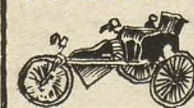

Owacje na cześć nowego prezydenta Argentyny. Pierwsze zdjęcia nadeszły z Argentyny, przedstawiają entuzjastyczne manifestacje ludności na cześć generała José M. Uriburu (x), który drogą rewolucyjną obalił poprzedni rząd Irigoyena.
Presse Photo, Berlin.

Nowa „prawa ręka” Mussoliniego. Po ustąpieniu Turattiego, którego portret podaliśmy w poprzednim numerze, generalnym sekretarzem faszystowskim, a temsamem najbliższym współpracownikiem Mussoliniego został Giuratti, znany już przed wojną z żywej działalności patriotycznej.
Presse-Ph.

WÓZKI DLA CHORYCH

wszystkich rodzaj, również z motorami.
Specjalna Fabryka F. Albrecht u. Co.
292 Berlin S. 42, Prinzenstrasse 95.

Walka z monarchią w Hiszpanii. — Ruch republikański znów tam odżył. W tych dniach w olbrzymim stadionie dla walk byków w Madrycie odbyło się główne zebranie republikańców, na którym najgwałtowniej przeciw królowi Alfonsowi XIII. przemawiał b. premier Zamora.
Presse Photo, Berlin.

Na lewo:

W rocznicę śmierci dr. Stresemanna. — Rok temu dopiero on umarł, a jakże daleko Niemcy odbiegły już od zasadniczej linii jego polityki! W rocznicę jego śmierci odbyło się poświęcenie pomnika na jego mogile w Berlinie, w którym wzięła udział wdowa po nim (1) i syn (2).
P. & A.

NA OBU POŁKULACH

Z rewolucyjnych dni w Buenos Aires. Rewolucja w Argentynie już zakończona, przynajmniej narazie. Ale pozostały po niej ślady: zniszczone podczas manifestacji ludowych i walk ulicznych domy, zwłaszcza w pobliżu rezydencji dawnego prezydenta Irigoyena.
Presse Photo — Berlin.

Powrót śmiertelnych szczątków drużyny Andreęgo do ojczyzny. Prochy ofiar wyprawy polarnej, przewożone na statku „Svensboud” po raz pierwszy zawitły do Szwecji w przystani Helsingborg, gdzie deputacja ludności złożyła wieniec na trumnie Andreęgo.
Presse — Atlantic.

Król bułgarski nareszcie się zaręczył. Kilkakrotnie już pojawiały się wiadomości o zaręczynach Borysa III. (ur. w r. 1894), od r. 1918, po przymusowej abdykacji Ferdynanda, panującego w Bułgarii. Teraz jednak dopiero przychodzi

autentyczna już wiadomość o jego zaręczynach z księżniczką włoską Joanną, córką króla Wiktora Emanuela III i królowej Eny. Podajemy tutaj parę narzeczonych.

Konferencja imperjum brytyjskiego. Sześciu premierów z obu półkul świata zebrało się w sali „Iokarneńskiej” w Ministerstwie Spraw Zagranicznych w Londynie: premier Kanady, Australii, W. Brytanii, Nowej Finlandii (górny szereg od strony lewej ku prawej), oraz premierzy Irlandii, Nowej Zelandii, Indii Wschodnich i Południowej Afryki (dolny szereg od lewej ku prawej). Już w samym tym składzie osobistym uwiadcznia się światową imperjum brytyjskiego.
Keystone — London.

Na prawo:
W hołdzie św. Teresie od Dzieciątka Jezus. W Lisieux, gdzie ta tak popularna dzisiaj święta przed 33 laty zmarła, odbyły się w rocznicę jej zgonu wielkie uroczystości religijne z nowym arcybiskupem paryskim, kardynałem Verdier (x).

Włosy starannie pielęgnowane, to włosy zdrowe. Shampooo Elida dzięki swym doskonałym składnikom, zapewnia włosom jedwabisty połysk, czyni je miękkimi i puszystymi.

ELIDA SHAMPOO

Ku czci Wergilijusza. Wkrótce Włochy obchodzić będą niezwykle jubileusz: dwutyściolecie urodzin wielkiego poety starożytności, Wergilijusza, twórcy „Eneidy”. Już obecnie wybito na pamiątkę jubileuszu medal, którego jedną stronę tutaj podajemy.
Agence Trampus.

CO NOSIMY

NIE łatwo odpowiedzieć na to pytanie. Moda dzisiejsza składa się z takiej ilości szczegółów, z takiego mnóstwa drobiazgów, że raczej byłoby łatwiej sformułować czego się nie nosi.

Moda stała się strojnieszka, suknie bardziej wypracowane, dlatego też sprawa dodatkowych drobiazgów nabrała wielkiego znaczenia. Bucik, rękawiczka, pończocha, torebka, kwiat w bułonce, wszystko to są rzeczy, którym trzeba poświęcić więcej uwagi.

Długie suknie nie zmniejszyły bynajmniej znaczenia bucika. Jest on nadal bardzo ważny. Jasne obuwie obrzydło nam już dostatecznie, dlatego czarne, brązowe i granatowe buciki wysunęły się na pierwszy plan. Obuwie ze skór egzotycznych gadów i płazów nosi się teraz prawie wyłącznie do stroju sportowego. Te wszystkie krokodyle, jaszczurki i węże są przeważnie farbowane na czarno lub granatowo, nigdy zaś prawie w naturalnym kolorze. Paryż lansuje ciemno-zielone obuwie.

Wieczorem nosi się tylko pantofelki jedwabne. Podczas gdy buciki noszone przez dzień mają przeważnie formę czółenek, wieczorem widzimy częstokroć formę sandałów, gdyż bucik do tańca musi się dobrze trzymać w kostce. Pantofelki jedwabne nie zawsze harmonizują z kolorem sukni. Modniejszym jest, ażeby z nią kontrastowały. Ciekawym wybrykiem mody są jedwabne pantofelki w kolorze brązowym i brązowe długie rękawiczki do białej sukni, natomiast do sukni czarnej pantofelki różowe lub w tak modnym kolorze turkusowym.

Rękawiczki stały się dziś ważne, bardzo ważne. Podczas gdy na wieczór nosi się je w każdym kolorze i bardzo długie, na dzień

mają krótki mankiet, sięgający przed łokieć i są przeważnie białe, beże lub perłowe. Czarne guziczki przy białych, oraz białe przy czarnych rękawiczkach wyglądają bardzo oryginalnie. Czarne rękawiczki ze skóry antylopy wyglądają bardzo wytwornie przy jasnej sukni.

Co się tyczy torebek, to przeważa fason kopertowy. Torebki skromne noszone wraz ze strojem sportowym mają częstokroć patentowy zamek t. zw. „błyskawiczny”. Do sukien wizytowych nosi się dużo torebek z zamszu, z czarnego i granatowego krokodyla, z aksamitu. Wieczorowe torebki są strojnieszkie, ale także mają przeważnie duży, kopertowy format. Jola.

Czem i jak myć twarz po wywczasach.

W poprzednich artykułkach położyłem nacisk na odświeżanie zgrubiałej podczas wywczasów cery, ponieważ młodociany wygląd zależy głównie od stopnia cienkości naskórka. Już woda gorąca jest dodatnim czynnikiem zmniejszającym twardy naskórek. Ponieważ każda niemal woda zawiera szkodliwe dla skóry twarży sole wapniowe, winno się ją zawsze zmniejszać kosmetycznym boraksem Dra Lustra. Wiadomo, iż najlepszym środkiem do mycia twarzy o tłustej właściwości, jest proszek marmurowy „Miraculum”. Proszek ten znajdzie też korzystne zastosowanie po powrocie z letnisk i u osób o prawidłowej lub suchej cerze. Zastosowanie proszku marmurowego w wyjątkowym tym wypadku różni się od pielęgnowania nim tłustej cery tem, iż tłustą myje się bez natłuszczania, natomiast prawidłową natłuszcza się przed myciem kremem „Mira”, suchą zaś — kremem „Oxa” Dra Lustra. Natłuszczonej twarz spłókuje się po 10 minutach długo gorącą wodą, poczem myje się proszkiem marmurowym „Miraculum”. Dr Zenon B.

M O D A I K O B I E

J.M. BRZEŃSKI

Białe zęby: Chlorodont

Stefan Jaracz.

TEATR JARACZA

wystawiona i zagrana zupełnie po nowemu. Jaracz zerwał z frazesem „stylu fredrowskiego”, o którym się wiele mówi, chociaż nie umie się go właściwie określić. Pojął osoby i akcję groteskowo, wydobywając z nich cały komizm, zwolniony z krępujących go dotychczas szablonów. Być może, że skutkiem takiego pojęcia „Zemsty” ucierpiała jej ostatnia scena — pojednanie się Cześnika z Rejentem — w której dotychczas widziało się syntezę sentymentu polskiego, ale całość przedstawienia była niewątpliwie bardzo ciekawą, chociaż oczywiście nie może jeszcze stanowić dostatecznej podstawy do jakichkolwiek prognostyków, czem Teatr Jaracza będzie w rozwoju sceny polskiej. Trzeba jeszcze poczekać do dalszych przedstawień.

Poniżej: Przygotowaniom technicznym do przedstawień w Teatrze Stefana Jaracza poświęca wiele czasu dyr. Zygmunt Chmielewski (x).

Gmach Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych, w którym mieści się wspaniała sala teatralna, dekorowana przez prof. Jastrzębowskię. W sali tej odbywają się przedstawienia Teatru Jaracza.

Na prawo:

Scena z „Zemsty” A. Fredry, przedstawiająca wizytę Papkina (J. Łuszczewski) u rejenta Milczka (St. Jaracz).

Fot. St. Brzozowski — Warszawa.

NIE zadowala się już p. Stefan Jaracz jednym z najwybitniejszych stanowisk w świecie teatralnym polskim, uznanem nie tylko w Warszawie, lecz wszędzie, gdzie znakomity artysta bodaj na krótko gości. Zapragnął mieć swój własny teatr. Nie dla czczego tytułu „dyrektora”, temniej dla bardzo problematycznych w dzisiejszych czasach dochodów z samodzielnej imprezy teatralnej. Założył swój własny teatr, bo należy do tego pokolenia współczesnych aktorów, którzy nie zadowalają się odtwarzaniem lub nawet przetwarzaniem ról, napisanych przez autorów, lecz mają swoją własną koncepcję teatru i chcą ją urzeczywistnić. Koncepcja ta nie obejmuje tylko inscenizacji lub reżyserji danej sztuki, ale obejmuje teatr jako całość, jako odrębną instytucję kulturalno-społeczną, która w dzisiejszych czasach musi stworzyć sobie wyrazistą postać, jeżeli przy współzawodnictwie radia i kina dźwiękowego nie ma być tylko wegetującym przeżytkiem dawniejszych świetnych czasów.

W pięknej sali „Związku Zawodowego Kolejarzy” w Warszawie powstał ten teatr pod nazwą „Ateneum”, prowadzony przez Stefana Jaracza przy najbliższej współpracy Zygmunta Chmielewskiego, znanego z wileńskiej „Reduty”. Na pierwszy ogień poszła „Zemsta” Fredry. Stara sztuka,

Na prawo:
P. Poreda
i p. Drabikówna,
artyści
Teatru
Jaracza.

TADEUSZ STYKA — PORTRET.

NA SZLAKACH
SZTUKI
POLSKIEJ

ADAM STYKA — NUBIJKA Z WIELBŁADAMI.

NA wystawę Styków w Klubie Urzędników państwowych w Warszawie składają się dzieła ś. p. Jana Styki (zmarłego w 1925 r.), oraz obu jego synów: Tadeusza, który uprawia głównie malarstwo portretowe i Adama, który jest malarzem-orientalistą.

Jan Styka, uczeń Matejki, był artystą dawnego, romantycznego typu, był poza tym szczerym patriotą, dla którego malarstwo stanowiło środek budzenia ducha narodowego. Toteż najgłośniejsze jego obrazy, które w swoim czasie cieszyły się ogromną popularnością, osnute są zazwyczaj na tle motywów społecznych i narodowych. Wyraża tendencja społeczna była głównym impulsem dla Styki. Jego pomysłem i w dużej części dziełem jest słynna po dziś dzień Panorama Racławicka we Lwowie (malowana 1893 r. wspólnie z W. Kossakiem i szeregiem innych artystów), panoramy p. t.: „Golgota” i „Bem w Siedmiogrodzie” i in..

Jeśli idzie o czysto artystyczne wartości, to tych w dziełach Styki jest niewiele, nie one bowiem pociągały artystę, który więcej dbał o treść, aniżeli o formę, tak dalece, że tworzył i takie np. kompozycje, jak „Polonia” (w Ratuszu lwowskim). I jest to obraz, który poza historiozoficzną, po literacku pojętą ideą, niema żadnych właściwie malarskich walorów i wykracza całkowicie poza istotę i poza granice malarstwa. Natomiast niektóre obrazy religijne, a zwłaszcza portrety pendzla J. Styki, świadczą korzystnie o jego talencie i głębszym opanowaniu techniki malarskiej, później tak zaniedbanej.

Synowie, zarówno jak ojciec, uprawiają malarstwo iluzjonistyczne: idzie im o to głównie, ażeby możliwie trafnie i wiernie oddać osoby i przedmioty świata zewnętrznego; nie znać u nich jakichkolwiek poszukiwań własnej formy artystycznego wyrazu, jakiejś inwencji, starania o logicznie i konsekwentnie opracowaną kompozycję; T. Styka stał się popularnym portrecistą eleganckiego świata, któremu nie zależy na tem, ażeby portret stanowił dzieło sztuki o głębszych formalnych walorach, tylko o to, ażeby się łatwo podobał, ażeby pochlebnie reprezentował malowaną osobę. Stąd ta cała galeria pocztówkowych piękności o kobieteryjnym spojrzeniu, młodych złotych kobiet, po kocie pieściwych i drapieżnych zarazem. Ludziom, artystycznie mało wyrobionym, portrety te bardzo się podobają. Ulegają urokowi kobiecego czaru, który im odpowiada, ale nie artystycznej formy, o którą w malarstwie głównie przecież idzie.

Adam Styka z dużym zamiłowaniem maluje figuralne studia i pejzaże z Afryki północnej, ale sili się wprost o to, ażeby być w nich jaknajbardziej obiektywnym. Toteż brak wybitniejszej indywidualnej

AGENCJA FOTOGR. „ŚWIATOWIDA” NA PŁYTACH KRAJ. „ALFA”.

ADAM BUNSCH — PRZEBACZENIE.

L. MACHALSKI — PORTRET.

ALFONS KARPIŃSKI — PORTRET.

STANISŁAW ŻURAWSKI — PO KĄPIELI.

BOHDAN MELENIEWSKI — S. GIOVANNI IN OLEO.

cechy obok banalnego kolorytu stanowi główną ich wadę, jeśli idzie o artyzm.

Ogromna popularność w pewnych kołach Francji, Polski i Ameryki, a równocześnie ujemne raczej zdanie fachowej krytyki, pomimo uznawania wrodzonego im talentu — były i są jeszcze ciągle udziałem wszystkich trzech Styków.

Tak już jakoś jest...

M. Treter.

Po ferjach letnich otworzyło Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie sezon jesienny urządzeniem wystawy prac malarskich kilku artystów, w tem kilka zbiorowych. Całość wystawy posiada wcale duży poziom artystyczny, a zarazem jednolity charakter. Nadto, poza „jury”, jedną salę zajęły studia pejzażowe, portretowe i kompozycje rodzajowe artysty starszej generacji: *Sylwiusza Saskiego*.

Przedewszystkiem pogodną i miłą nutą, obok dużych wartości artystycznych, są przepojone prace zbiorowe *Stanisława Żurawskiego*. Są to studia pejzażowe, portretowe, martwej natury i kompozycje figuralne, wyposażone w wszelkie zalety poprawności formy i świetnej barwy. Obok tej zbiorowej wystawy z większą ilością poważnych prac wystąpił: *Alfons Karpiński*, znany malarz wdzięku kobiecego, nastrojowych wnętr i kwiatów; *Ludwik Machalski* z kilku portretami o wybornej charakterystyce osoby portretowanej; *Adam Bunsch* z paru kompozycjami, studjami dzieci i pejzażami; *Henryk Dietrich* z indywidualnie ujętymi motywami zabytkowej architektury Krakowa i Lublina; *Józef Pieniążek* ze studjami budownictwa i zabytków etnograficznych Podhala a zwłaszcza Orawy oraz *Stanisław Żarnecki* z kilku studjami portretowymi i pejzażami. Wśród wielu innych prac zwracają uwagę studia pejzażowe *Adolfa Hironia* oraz prace *Eugeniusza Gepperta* i in.

Osobną salę wypełniły z wprawą wykonane t. zw. monotypie *Stanisława Jakubowskiego*. Są to obrazy odbite na papierze z malowidła, wykonanego farbami olejnymi na płycie metalowej. Treścią tych monotypów są studia pejzażowe i architektury.

Ruchliwy salon sztuki Cz. Garlińskiego w Warszawie wystawił na pokaz publiczny prace Bohdana Meleniewskiego, przebywającego na studiach malarskich w Rzymie. Są to studia przeważnie zabytkowej architektury Rzymu. Obok tych prac mieszczą się studia architektury rzymskiej, wykonane przez Włocha, Vita Lombardiego z Rzymu.

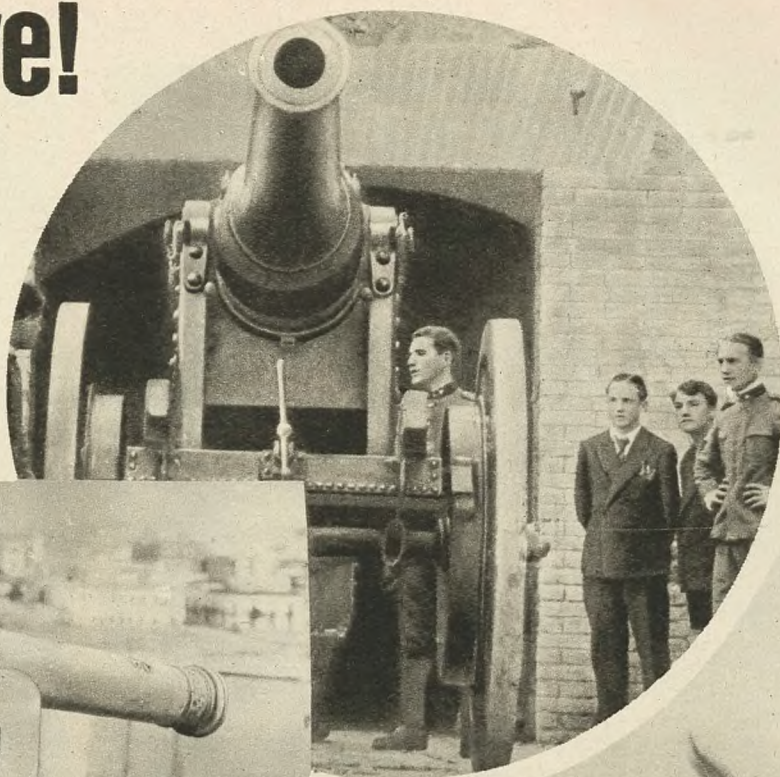
Treść i wartości artystyczne tych obrazów stwierdzają dowodnie ich reprodukcje obok zamieszczonych.

M. D.

AGENCJA FOTOGR. „ŚWIATOWIDA” NA PŁYTACH KRAJ. „ALFA”.

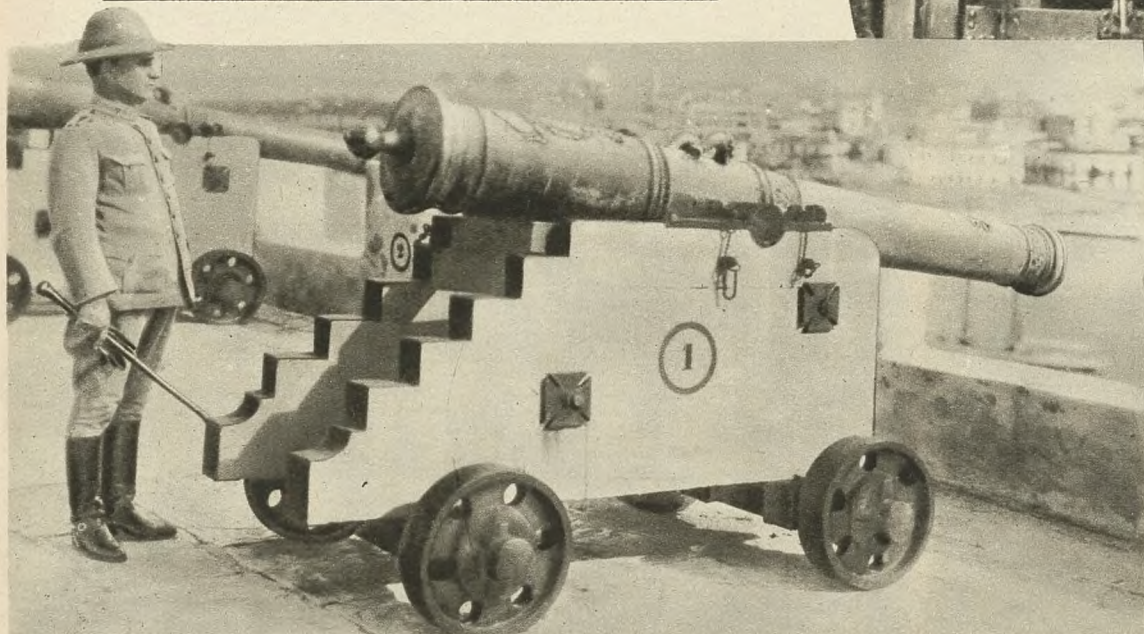

Uwaga, bo to ciekawe!

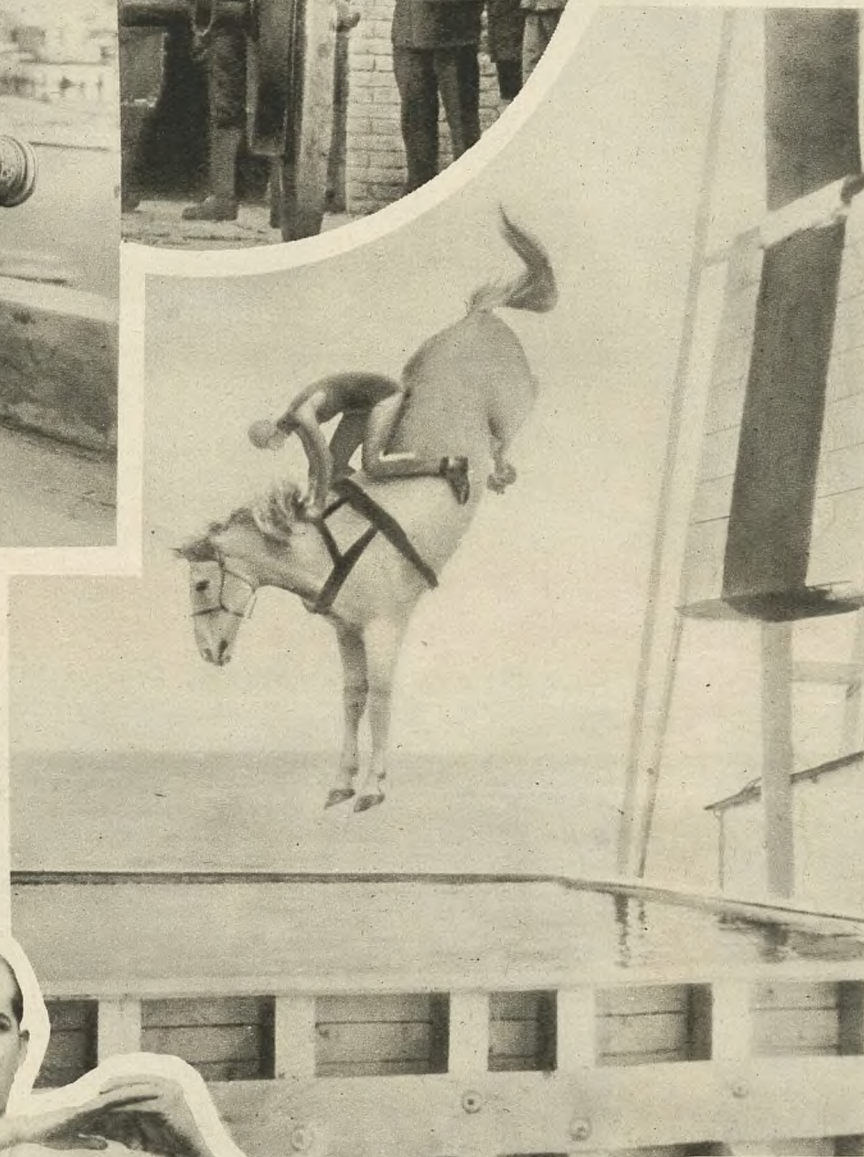
Poniżej:

Kobieta bez nerwów. Jest nią 21-letnia Miss Justiana Scanlan, która produkuje się w jednym z cyrków amerykańskich, skacząc na koniu z wysokości kilku pięter do wody.

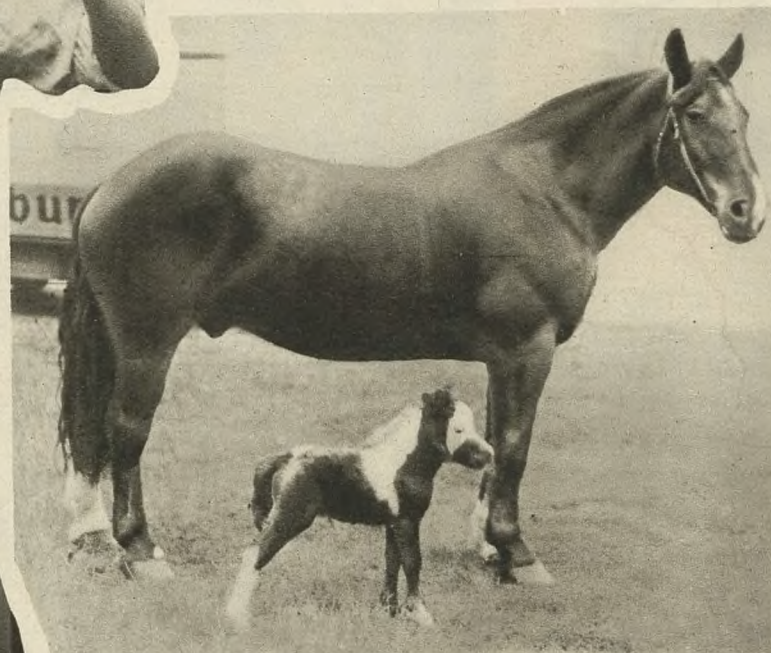
Aha dwunasta! We wielu miastach istnieje starodawny zwyczaj, że godzinę 12-tą w południe ogłasza się tam wystrzałem armatnim. Na zdjęciu powyżej armata-zegar w Hawanie na wyspie Kubie. W kole armata w Rzymie.

NIEMOC MĘSKA Niema więcej przeszkód przy użyciu Dr. SPIEGLA Aparatu „SAMSON”. We wszystkich krajach opatentowany. Żądajcie natychmiast bezpłatnej lekarskiej literatury u Gen. Reprezentacji F-my Reichenberger Mediz. Spezialhaus, Wien VI., Gumpendorferstrasse 20. (50 gr. w znaczkach załączyć).

Ten ma zdrowie. 80-letni George M. Sanfort postanowił na schyłku swego życia przejechać się rowerem z Oakland w Kalifornii do Nowego Yorku (ok. 4500 km). Dokonawszy tego dzieła Sanfort stał się przedmiotem zainteresowania ze strony publiczności i figuruje teraz na prospektach reklamowych wielu przedsiębiorstw farmaceutycznych, jako żywy przykład skuteczności działania ich środków leczniczych, których zresztą nigdy nie używał.

P. & A. Berlin.

Naj... Naj... W Strassburgu rozbił swoje namioty wędrowny cyrk, którego właściciel chlubi się, że posiada największego i najmniejszego konia na świecie. Atlantic-Ph.

Na lewo:

Życzymy szczęśliwej drogi, ale nie zazdrościmy. Ta para amerykańskich tancerzy postanowiła wynosząc kilka tysięcy kilometrów przestrzeń pomiędzy wschodnim a zachodnim wybrzeżem Ameryki przebyć tańcząc. Niezwykli podróżnicy liczą na to, że na imprezie tej zarobią grube pieniądze. Ano zobaczymy!

P. & A. Berlin.

Prezydent Costa -

LUDWIK WOHL.

Don Felipe przez cały czas nie dostrzegał w jego zachowaniu oznak zdenerwowania, ani rozdrażnienia.

Wydawał się wykutym ze stali.

W ciągu tych trzech tygodni Pepe nie widział Manuela ani razu. Nie pytał też o niego.

Pogrążył się w pracy, jak w narkotyku, który zapewniał mu długotrwałą ekstazę i nie pozwalał na żadną analizę wewnętrzną.

* * *

Gdy hrabia de Valdez otrzymał do ręki dowód wpłaty na trzysta czterdzieści tysięcy pesetów z Banku Państwowego, zakreśliło mu się lekko w głowie. Zadłużył hipotecznie, nie oglądając się na nic, wszystkie swoje hacjendy, estancje i ranchos.

Na koncie jego figurowała suma około miliona pesetów. Wycofał wszystko dla celów spekulacji, którą miał mu przygotować imć pan zięć.

W pół godziny później wchodził do gabinetu prezydenta.

Pepe skinął głową.

Hrabia dyszał ciężko. Pomarszczone jego palce drżały nerwowo.

— A więc to dziś — wykrztusił wreszcie.

— Tak, dziś!

Pepe rozsiadł się wygodnie w fotelu i założył ręce na karku.

— Sprawa przedstawia się następująco — zaczął — wiadomo jest panu, jak zresztą też

republiki - Nueva

ILYSTR. ALFRED ŻMUDA.

wszystkim, że jesteśmy w toku układów z Meksykiem w sprawie traktatu handlowego.

— Wie pan — dalej ciągnął prezydent — że Meksyk bezwzględnie domaga się uprzywilejowanego importu swego srebra do Costa Nuevy bez cła, obiecując nam wzajemnie szczególnie korzystne warunki w innych sprawach.

— Wreszcie wie pan, że posiadamy jedyny koncern dla eksploatacji srebra.

— Costa Nueva Mining Company — wtrącił hrabia.

Oczy mu świeciły. Ręce bezwiednie wykonywały ruch drapieżny, zaborczy.

— Nasza kopalnia srebra w San Guelma jest naprawdę bogata, ale pod względem jakościowym szwankuje. Srebro meksykańskie jest o wiele lepsze. Skoro wprowadzimy je na rynek, Costa Nueva Mining Company musi się zlikwidować. Chociaż nikt dotychczas nie wie z pewnością, czy pertraktacje z Meksykiem zostaną uwieńczone skutkiem, pomimo to na samą wieść o możliwości traktatu akcje Costa Nueva Mining Co. spadły o połowę. Stoją 140.

Hrabia drżał gorączkowo z niecierpliwości. Pepe nachylił się bliżej.

— Rozporządzam chwilowo posagiem mojej żony, trzysta czterdzieści pięć tysięcy pesetów. Każę kupić na dzisiejszej giełdzie i w San Mogador tyle akcji Costa Nueva Mining Co., ile

będę mógł dostać. Wystarczą panu te informacje?

— Wystarczą. Natychmiast wydam takie same zlecenie. Kiedy nadejdzie wiadomość o przewartościowaniu rokowań z Meksykiem?

— Jest pół do dziesiątej. O dwunastej zapadnie decyzja.

— Carramba! Muszę się bardzo spieszyć. A pan?

Bez słowa Pepe wziął słuchawkę, połączył się Bankiem Państwowym, poprosił do aparatu dyrektora i wydał zlecenie.

— Ale przed notowaniem cedu! Po dwunastej nie kupować!

Hrabia wyrwał mu słuchawkę z ręki.

— Pan dyrektor Ortega. Tu de Valdez. Dziś wpłaciłem 340.000 — ile wynosi moje saldo?

— 949.500 pesetów.

— Dziękuję, dziękuję. Proszę za tę sumę kupić akcji Costa Nueva Mining Co na tutejszym rynku i w San Mogador. Ale tylko przed notowaniem cedu! Proszę o wiadomość do pałacu prezydenta. Tak — chcę ulokować kapitał. Nie — nie sądzę. Zobaczymy. Co? Pan chce również? Tylko proszę nie psuć nam kursu, mój amigo! Adios!

Pepe uśmiechnął się.

— Wygląda zupełnie, jak zwierzę drapieżny — pomyślał hrabia z odrazą.

Głośno zaś rzekł:

— A co teraz będzie?

(Ciąg dalszy nastąpi).

*Allez to coś
niestychanego!*

Niepotrzebnie tyle się martwiłam z powodu nieczystej cery. Teraz nareszcie mam cerę gładką i delikatną i to dzięki Wodzie do twarzy „Scherk”, która oddała mi usługi doprawdy nieocenione.

**Scherk
Face
Lotion**

(Woda do twarzy „Scherk”)

Próbkę bezpłatną otrzyma każdy, kto nadesła ogłoszenie niniejsze wraz ze swoim adresem do firmy Statter & Klapholz, ul. św. Gertrudy 16, Kraków, dołączając znaczek pocztowy za 25 groszy na koszt przesyłki.

SCHERK
BERLIN-NEW YORK-WIEN

SENSACJE SPORTOWE MINIONEJ NIEDZIELI

UBIEGŁA niedziela należała do niezwykle ożywionych w naszym coraz bardziej rozwijającym się życiu sportowym. Każdy niemal z wielkich ośrodków naszego sportu może się poszczycić urządzeniem imprez, które były dla nich niezwykle atrakcjami. Na czele tych ośrodków kroczą Warszawa i Kraków.

Stolica miała niezwykle interesujące spotkanie ligowe w piłce nożnej Legia—Polonia 8:4, które zgromadziło 8.000 widzów na pięknym stadionie DOK I.

AGENCJA FOT. „ŚWIATOWIDA”
ZDJ. NA PŁYTACH KRAJ. „ALFA”

Na lewo:

Fragment z zawodów ligowych w piłce nożnej Legia—Polonia. Mecz powyższy odbył się na stadionie D.O.K. I. w Warszawie i zakończył się po niezwykle ciekawej i zaciętej grze obu drużyn rzadko spotykanym rezultatem 8:4 na korzyść „Legji”.

Na prawo:
Krakowskie „Derby” w piłce nożnej. Bramkarz Wisły Koźmin był bohaterem meczu ligowego między Cracovią a Wisłą, który się odbył na boisku pierwszego z tych klubów i zakończył zwycięstwem Wisły w stosunku 1:0.

Na zdjęciu — bramkarz Wisły interweniuje w sytuacji podbramkowej.

Nagroda wędrowna „Ilustr. Kuryera Codz.”. Powyższe trofeum (róg w brzoźnie) zdobył motocyklista Wojda, uzyskując największą ilość punktów w II-gim dorocznym raidzie Krakowskiego Klubu Motocyklowego.

W kole:
II-gi Raid motocyklowy o nagrodę „Ilustr. Kuryera Codz.”. Znany krakowski motocyklista Wojda został zwycięzcą w II. jesiennym raidzie, zorganizowanym przez Krakowski Klub Motocyklowy na trasie Kraków — Nowy Sącz — Nowy Targ — Kraków.

Kolarstwo miało swoje wyścigi na torze na Dynasach, dokąd przybył też zwycięzca biegu do morza polskiego, Feliks Więcek (Polonia Bydgoszcz). Gród podwawelski miał swoje „derby” piłkarskie Cracovia—Wisła 0:1, które cieszy się dwudziestoletnią tradycją.

Zwolennicy znów sportów motorowych mieli sposobność oglądania drugiego z rzędu jesiennego raidu motocyklowego o nagrodę wędrowną „Ilustrowanego Kuryera Codziennego”, w którym zwycięstwo odniósł znany motocyklista krakowski, Wojda.

Nie pozostały w cieniu ośrodki śląski i poznański, z których pierwszy był naoczny świadek zwycięstwa swoich piłkarzy nad reprezentacją Wrocławia 1:0 oraz ligowej drużyny Ruchu nad zespołem stołecznym Warszawianki 2:1, a także zdobycia mistrzostw Polski w pięcioboju lekkoatletycznym przez Konopacką-Matuszewską.

Najoryginalniejsze stosunkowo imprezy oglądał Poznań: obok bowiem meczu Warta—ŁKS 3:1 odbyły się tam i turniej polo o nagrodę Prezydenta Rzpltej (zwyciężył zespół św. Jerzego) jak i mistrzostwo Polski w hockey’u na trawie, które zdobyła drużyna Klubu Sport. „Siemianowice” z G. Śląska.

Wyprzedzona współczesność!

Co jutro, czyli dopiero w roku 1931 będzie uważane za rzecz powszechnie znaną, może być w Twym posiadaniu już dziś. Tym cudem wyprzedzającym współczesność jest szkiełnik fotograficzny w postaci nowej kamery **ZEISS IKON „Kolibri” 3x4 cm**, której przecież oddawna poszukiwałeś. Cena tej wykwintnie wykonanej, zaopatrzonej w silny obiektyw 1:3,5 kamery, wynosi tylko 400 złotych. Bogato ilustrowany prospekt „Kolibri” otrzymać można w pierwszorzędnych składach przyborów fotograficznych, lub w przedstawicielstwie ZEISS IKON S. A., Warszawa 387, ul. Szpitalna 3.

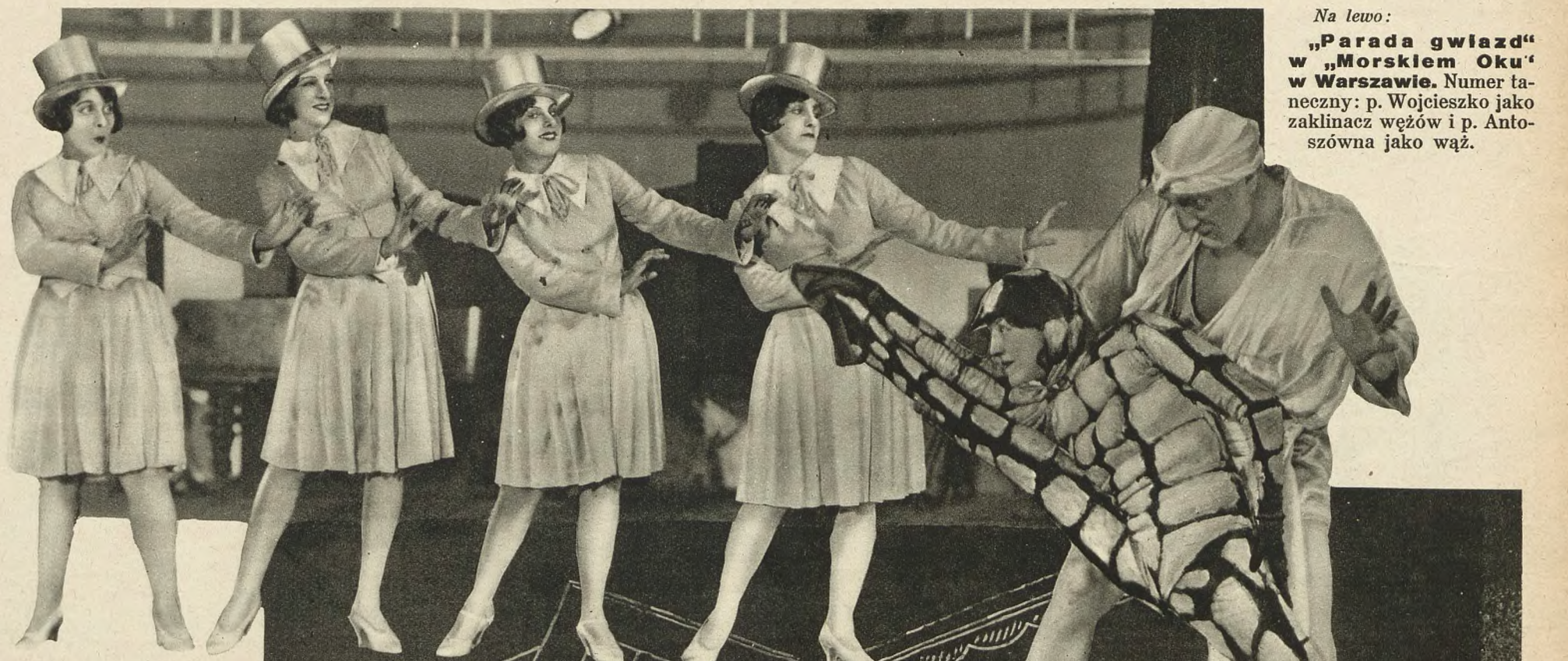
ZEISS IKON

WESOŁA MUZA

Na lewo:

**„Parada gwiazd“
w „Morskiem Oku“
w Warszawie.** Numer ta-
neczny: p. Wojcieszko jako
zaklinacz węzów i p. Anto-
szówna jako wąż.

Powyżej:

**„Parada gwiazd“
w „Morskiem Oku“
w Warszawie.** Pa-
nie Żabczyńska, Bo-
browska, Pogorzelska
i Nowicka w świet-
nym numerze revel-
lersowym.

Powyżej:

**„Parada gwiazd“
w „Morskiem Oku“
w Warszawie.** Ze-
spół girls i boy'ów
oraz pp. Żabczyńska
i p. Karlińska.

Poniżej:

**„Serce Krakowa“
w teatrze „Baga-
tela“ w Krakowie.** Finał najnowszej re-
wji, żywo oklaskiwa-
ny — na tle Zamku
królewskiego na Wa-
welu.

Wszystkie zdjęcia Ag. Fot.
„Światowa“ na pl. kraj. „Alfa“

**„Serce Krakowa“ w teatrze „Ba-
gabela“ w Krakowie.** Doskonała para
tancerzy: pp. Aleksandryscy.

PANIE U KIEROWNICY

Na prawo:

Start zawodniczek, biorących udział w raidzie, na 3-cim etapie w Wilnie.

W kole:

Triumfatorka raidu p. Koźmianowa, zdobywczyni pierwszej nagrody.

Grono uczestników raidu pań, u dołu w środku siedzi b. mistrz Polski Jan Ripper.

NA zakończenie tegorocznego sezonu automobilowego odbył się w ub. tygodniu doroczny raid pań, urządzony staraniem Automobilklubu Polski na trasie długości 1.118 km., podzielonej na trzy etapy. Pierwszy etap Warszawa—Mińsk Mazowiecki—Biała Podlaska—Brześć n. Bugiem—Prużany—Białowieża—Białystok obejmował 440 km. Drugi etap: Białystok—Sokółka—Raduń—Pirciupie—Wilno był najkrótszy i wynosił 260 km. Trzeci wreszcie etap prowadził z Wilna przez Raduń—Grodno—Białystok—Zambrów—Ostrów Mazowiecki—Wyszków—Radzymin z powrotem do Warszawy i wynosił około 448 km. Na starcie tegorocznego raidu stanęło 10 zawodniczek, w tym obok starych „asów” jak p. Koźmianowa i Romerowa, same nowicjuszki. Brak było znanych automobilistek, które brały udział w dawniejszych raidach t. j. pp. Regulskiej i Gebethnerowej.

P. Zajączkowska, która na skutek nieszczęśliwego wypadku, wycofała się na pierwszym etapie.

Sam raid przebiegł niemal bez wypadku, jedynie tylko p. Romerowa musiała wycofać się z zawodów już na pierwszym etapie z powodu pęknięcia resoru, a p. Zajączkowska z powodu zarzucenia na skręcie. Wobec odpadnięcia najpoważniejszej swej rywalki p. Romerowej zwycięstwo odniosła bez większego trudu p. Koźmianowa na „Austro-Daimlerze”, drugie miejsce przypadło p. Sliwińskiej na „Praga”, oraz trzecie p. Stółowskiej na wozie również „Praga”.

Z imprezy tej zasługuje specjalnie na wyróżnienie próba szybkości, która odbyła się

w drugim dniu na 8-mym kilometrze przed Wilnem. I tutaj zwycięstwo odniosła p. Koźmianowa, uzyskując na przestrzeni 1 km. (z rozbiegiem) czas 30.2 sek., czyli przeciętną szybkość 119 km. na godzinę, a na 1 km. bez rozbiegu czas 41.4 sek. Następne miejsca zajęły panie Stółowska i Podhorodyńska.

Pani Koźmianowa triumfowała wreszcie także w próbie zręczności, polegającej na cofnięciu wozu i akceleracji, gdzie zdobyła znowu czołowe miejsce przed paniami Stółowską i Baczewską.

W kole:

P. Stółowska, zdobywczyni trzeciego miejsca.

Poniżej:

Piękne nagrody, przyznane uczestniczkom raidu.

Jakkolwiek wypadanie włosów

i tworzenie się nowych jest czynnością fizjologiczną, to jednakże w pewnych warunkach czy to na tle dziedzicznym, czy też na tle zaburzeń w wydzielaniu się łoju, czy to na skutek nieprzestrzegania higieny i czystości oraz po niektórych chorobach proces wypadania jest o wiele bardziej nasilony, niż proces regeneracji, co w konsekwencji prowadzi powoli ale nieuchronnie do całkowitego wytłuszczenia. W tych wypadkach interwencja w kierunku popierania regeneracji jest nie tylko wskazana ale konieczna.

Moglibyśmy Szan. Czytelnikom polecić doskonały i niezawodny środek, który ukazał się po kilku latach mozolnych badań i doświadczeń. Wyniki otrzymane po zastosowaniu tego środka były wprost sensacyjne, wzbudzając zdumienie u specjalistów, przytem jest o tyle bardziej wartościowy, że łączy w sobie właściwości zapobiegawcze i lecznicze, dzięki czemu stosowanie jego jest znacznie ułatwione. Środkiem tym jest „Tryzodor”. Dr. R.

OD PÓŁ WIEKU POWSZECHNIE
ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI

ARAGO
NISZCZY BRODAWKI
ST. GÓRSKIEGO
SKÓRY
STWARDNIENIA
ODCISKI

POT
NÓG, RAK, PACH
PO 1 UŻYCIU USUWA
EKSİKANS
ST. GÓRSKIEGO

NOWA METODA LECZENIA DRZEW PRZEZ ZASTRZYKI SERUM.

W kole:

Pamiętkowy wiąz „drzewo wolności“, rosnące na plantach krakowskich między Teatrem a gmachem Województwa, pochodzące z czasów Rzeczypospolitej Krakowskiej w latach 1815 do 1819, uratowany przed uschnięciem w czasie wojny przez intensywne przecięcie korony drzewa. Jest to dawny system odmładzania drzew.

Na prawo:

Potężny wiąz, znajdujący się w jednym z berlińskich parków, na którym Fizjologiczny Instytut dla Roślin w Berlinie poczynił doświadczenia lecznicze przez zastrzyk serum, uskuteczniwszy zapomocą przytwierdzonego na pniu aparatu szklanego.

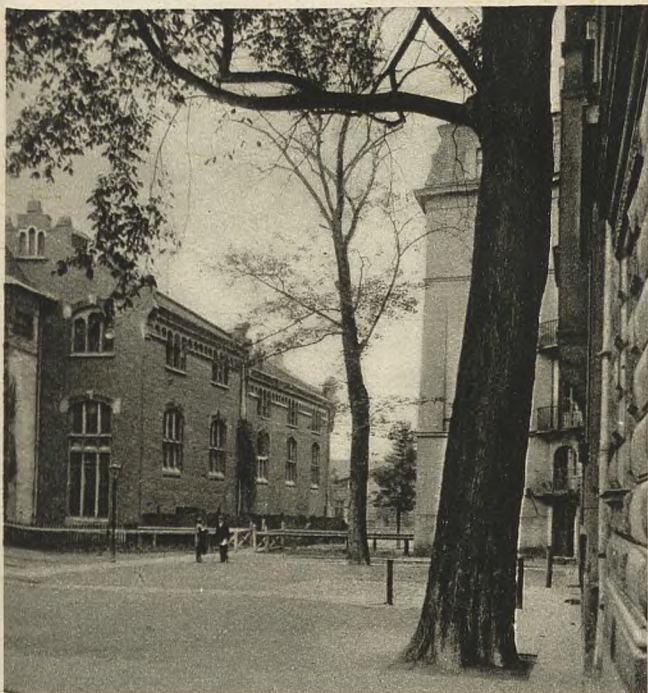
O GROMNA klęska, jaka nie oszczędziła Polski przez wymrożenie licznych naszych sadów, a nawet większych kompleksów leśnych, nie oszczędziła także plantacji miejskich, dziesiątkując je, niszczyła nawet najstarsze i najpiękniejsze okazy drzew. Z tem większą troską ratować musimy to co pozostało, oraz leczyć te drzewa, które jeszcze uratować można. Każde przemrożenie drzewo bada się komisjonalnie przez znawców, aby te tylko drzewa usunąć, które nie są do uratowania i nie zdradzają znaku życia.

Rozbudowa miast, zacieńnianie plantacji, parków i skwerów przez nadbudowę piater oraz szkodliwy wpływ oświetlenia gazowego, zabójczo działają na starodrzew miejski. Konserwacja starych drzew i leczenie chorych są nieustanną troską zarządu ogrodów, zaś oświetlenie ogrodów gazem bywa zastępywane wszędzie elektrycznością.

Uniwersyteckie zakłady fizjologiczne roślin dzielą się ze zdobyciami wiedzy, czyniąc doświadczenia przez zastosowanie wskazanych metod leczenia. Ostatnio Fizjologiczny Instytut dla roślin w Berlinie (Pflanzenphysiologisches Institut, Berlin, Dahlem) demonstruje, jak świadczy umieszczona ilustracja, interesujące doświadczenie na starym wiąz, rosnącym w jednym z parków berlińskich. Jak widzimy, na pniu staro- wiązu umieszczono szklane aparaty z przytwierdzonymi doń węzami, zakończonymi igłami zastrzykowymi, które wbi- te do kory pnia, doprowadzają zastrzyki serum, chroniąc w ten sposób chore drzewa przed uschnięciem.

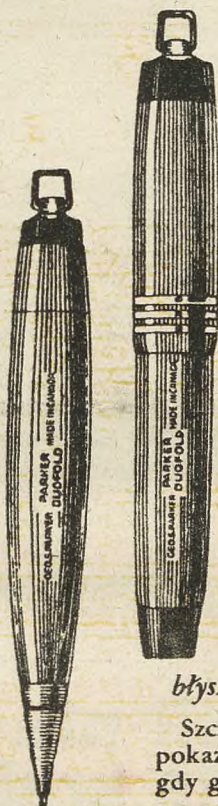
Gdy pamiętkowy wiąz, rosnący na plantach krakowskich w pobliżu Teatru Miejskiego, wyglądem swym zaczął niepokoić opiekunów plant, przecięto wówczas starannie jego koronę, a stare drzewo odzyskało w krótkim czasie zdrowy wygląd. Ratawało się również drzewa stare przez obsadzanie. System ten zastosowano nie tylko w sadownictwie, lecz także przez obsadzanie ratowano stare lipy próchniejące, przez nadsadzanie wierzchołków nadsadzanych w najbliższym sąsiedztwie lip, których wierzchołki wpuszczano przez nad- ciętą korę do starego drzewa. Drzewka te, doprowadzające dopływ młodych soków, później grubiejąc, tworzyły także pewnego rodzaju podporę dla starych drzew. Dzisiaj, jak widzimy, są już nowe metody leczenia, z których zapewne skorzystają także zarządy naszych ogrodów.

R. W.

Potężny wiąz, rosnący przy ulicy Biskupiej nad dawną „Młynówką“ w Krakowie, o pięknym, wysokim, równym pniu, sięgającym 1-go metra średnicy, jest ostatnim okazem staro- drzewia, które otaczały dawniej „Górne Łazienki“ i tworzyły aleje, sięgające do klasztoru Wizytek. Piękny ten okaz, opie- rający się niemal o mury nowowubudowanego domu, wy- maga ochrony odnośnych czynników.

Podarek, z którego każdy będzie dumny!

Możność pisanie bez zmęczenia i

błyszczące piękno nie będą nigdy zapomniane.

Szczęśliwi, obdarowani piórem Parker Duofold, pokazują je zawsze z dumą i zawsze są zadowoleni, gdy go używają.

Jedynie w świecie pióro wieczne Parker Duofold posiada 47 ulepszeń i 29 patentów. Specjalnie duża stalówka, misternie wypolerowana, z gwarancją na przeciąg 25 lat. Stale funkcjonujący guzikowy system napełniania jest troskliwie zabezpieczony i chroni przed jakimkolwiek wypadkiem.

Barwy o niebywałej dotąd piękności.

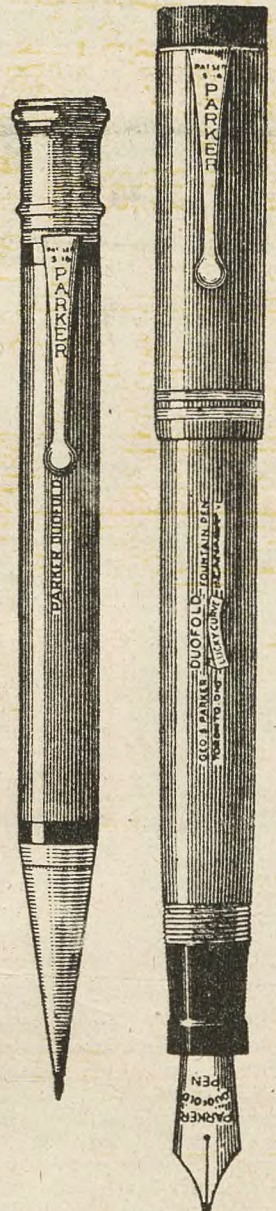
Pióro Parker Duofold posiada swoiste piękno. Obsadki z nietłukącego się nigdy permanit- znacznie lżejszego niż wulkanit, są wykonane w modnych, błyszczących kolorach: lakowo-czer- wonym, zielonym, lazurowo-niebieskim, man- darynowo-żółtym, czarnym i złotym oraz w luksusowym wykonaniu z masy perłowo-czarnej.

Parker Duofold

Generalne przedstawicielstwo na Polskę: Wolne Miasto Gdańsk.

A. J. OSTROWSKI, Łódź

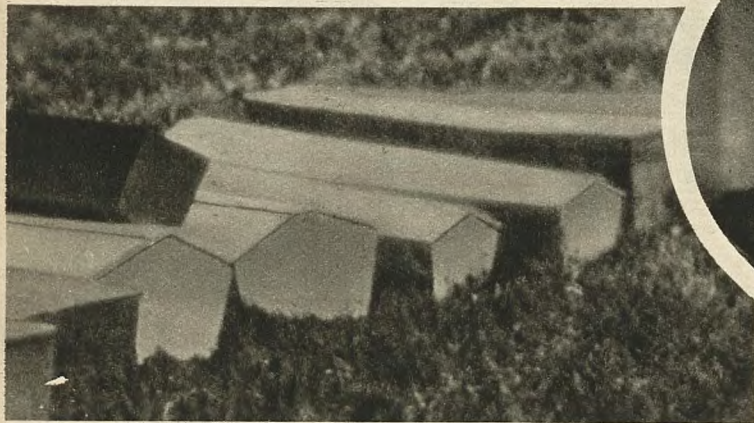
Piotrkowska 55, tel. 203-54, i 215-40
Oddział w Warszawie, Bielańska 18
Cenniki na żądanie.

Pióra: Senior Zł. 80.-, Special Zł. 70.-, Junior Zł. 6.-, Lady Zł. 55.-. Ołówki: automatyczne odpowiednio dobrane do piór od Zł. 30.-, do Zł. 40.-. Postamenty sprzedawane do piór od Zł. 40.-, do Zł. 250.-

Sterowiec „R 101” zakotwiczony na maszcie.
Wide World Photos, Berlin.

Żalozne cmentarzysko w pobliżu miejsca katastrofy.
New York Times, Berlin.

Angielski minister
lotnictwa Lord
Thomson, który zgi-
nął podczas kata-
strofy.

New York Times, Berlin
Na lewo:
Ciężko poraniony
i poparzony Mr.
Radcliffe, który je-
den z nielicznych
wyratował życie
z katastrofy.
New York Times, Berlin

Zdruzgotane, nawpół spalone szczątki wspaniałego dzieła techniki ludzkiej.
P. & A., Berlin.

między którymi były i najwybitniejsze osobistości
z ang. lotnictwa wojskowego i cywilnego. Te ruiny
i gruzy, te spalone ciała znaczą tylko przydrożny

etap w wielkiej, nigdy nie skończonej walce czło-
wieka z żywiołami. One jeszcze nieraz mścić się
będą, ale on wreszcie kiedyś nad nimi zatriumfuje.

Dyrektor angielskiego lotnic-
twa cywilnego Brancher,
który zginął podczas kata-
strofy.
R. Sennecke, Berlin

ZBUDOWAŁ człowiek
wspaniałe dzieło. Ste-
rowiec angielski „R 101”
miał być nawet doskonalszym
od niemieckiego „Zeppelin”,
spożytkował wszystkie doświadczenia
swego poprzednika, zabez-
pieczył się przed wszel-
kimi możliwościami kata-
strofy. Zbudował czło-
wiek wspaniałe dzieło...
a żywioły w jednej chwili
je zniszczyły. Jakikolwiek
wynik przyniosą szczegó-
łowe badania nad przy-
czyną straszliwej kata-
strofy sterowca „R 101” —
czy okaże się nią jakaś or-
ganiczna wadliwość w kon-
strukcji, czy nieprzewidziane zepsucie się jakiejś części
aparatu, czy wreszcie jakiś przypadek — zawsze będzie
to straszliwe nieszczęście jednym z epizodów odwiecznej
walki człowieka z żywiołami. Jednym z epizodów tej
walki, bo jak katastrofy lotnicze nie odstraszyły człowieka
od dalszych prób latania w powietrzu, tak i ta groźna prze-
jmująca zagłada chluby techniki angielskiej nie zamknie
okresu prób, budowania wielkich aparatów lotniczych,
któreby całe gromady ludzi przenosiły ponad morzami
i oceanami do najodleglejszych lądów.

Ta ostatnia katastrofa zaskoczyła ludzi podobno w chwili,
gdy byli pogrążeni w głębokim śnie. Ostatnia radio-de-
pesza ze sterowca donosiła, że po smacznej kolacji i do-
brych cygarach ułożyli się oni do snu. Już z niego nie
wstali. W chwil kilka spalony i rozstrząskany był cały
aparat, zwęglone do niepoznania zwłoki jadących, po-

Jeśli nie znacie kraju

gdzie w fioletowym cieniu fjordów
migocą srebrnoluskie sardynki,
poznajcie przynajmniej jego świetne
przysmaki t. z. sardynki norweskie,
przepyszne w smaku, przytem po-
żywne i tanie, gdyż bezmierne jest
bogactwo rybne wód norweskich.
Przyprawione w najlepszej oliwie
lub sosie pomidorowym zaspakajają
najwybredniejsze wymagania sma-
kosza. Nadzwyczajnie pożywne,
wskutek wielkiej zawartości jodu.

„De Norske Hermetikfabrikkers
Landsforening, Stavanger“.

Do nabycia we wszystkich
lepszych składach
artykułów spo-
żywczych i ko-
lonjalnych.

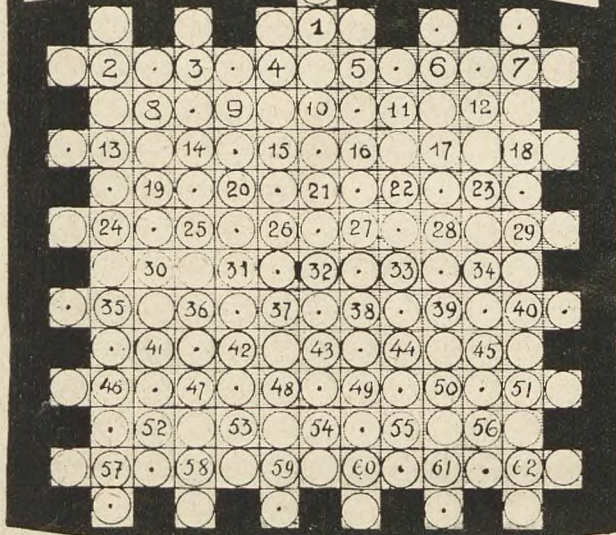

NORWEGJA

Wirówka

ulożył Zygmunt Fietz, rysował Jan Stratilato.
(Klub Szaradzystów — Warszawa)

W kratki dookoła każdej cyfry należy wpisać 62 czteroliterowe wyrazy o podanym znaczeniu. Po wpisaniu wszystkich wyrazów należy odczytać utajone rozwiązanie. Początek wyrazów w kratkach, oznaczonych kropkami. Kierunek do odgadnięcia.

Znaczenia wyrazów: 1) Wóz; 2) Zwierzę domowe; 3) Broń ręczna; 4) Ptak domowy; 5) Trunek; 6) Instytucja finansowa; 7) Skaza; 8) Bóstwo Egipcjan; 9) Rzeka w Rosji; 10) Zjawia; 11) Bratobójca; 12) Tytuł staropolski; 13) Rozmowa piśmienna; 14) Mnóstwo; 15) Matka; 16) Wianek; 17) Dama; 18) Szyszak; 19) Kwiat ozdobny; 20) Kolonia francuska w Azji; 21) Stragan; 22) Skrzynie; 23) Miara bawełny; 24) Tercel; 25) Jama; 26) Skorupiaki; 27) Imię żeńskie zdrobniale; 28) Spala; 29) Kinematograf; 30) Kropi; 31) Gubi; 32) Jak 27 w drugim przypadku; 33) Ptaki pletwonogie; 34) Powrót; 35) Krzyk przenikliwy; 36) Bożek Miłości; 37) Sady ziemskie w dawnej Polsce; 38) Rodzaj gry w karty; 39) Płyn oczyszczający; 40) Miejscowość biblijna; 41) Cel ostateczny; 42) Gromady; 43) Zbocze; 44) Granica; 45) Okręt biblijny; 46) Ciężka praca; 47) Zboże wiosenne; 48) Litera grecka; 49) Skinienie; 50) i 51) Kolor w kartach; 52) Formuła przysięgi; 53) Rodzaj kaftana; 54) Bazar; 55) Ruch; 56) Ozdoby z włosów; 57) Lont; 58) Portfel; 59) Kadłub okrętu; 60) Dół; 61) Zwierzę drapieżne; 62) Zwierzęta domowe.

Przy układaniu posługiwano się słownikiem M. Arcta. Jako nagrodę za rozwiązanie niniejszej zagadki Redakcja „Światowida” przeznaczona

50 złotych nagrody

Rozwiązania należy nadsyłać najpóźniej do dnia 18 października 1930 r. wraz z załączonym kuponem.

Katar, niemiły gość,

jest słusznie przedmiotem obaw, gdyż prowadzi często do poważnych chorób. Z tego powodu wskazane jest, aby już przy najmniejszych oznakach kataru, a również każdego innego zaziębienia, zażywać natychmiast oryginalne tabletki Aspiryny.

Istnieje tylko jedna

ASPIRINA

Każde opakowanie i każda tabletki oryginalnej Aspiryny opatrzone są znakiem BAYER.

KUPON do losowania nagrody
za rozwiązanie zagadek
w Nr. 40 z dn. 11-go października 1930 r.

„ŚWIATOWID” WYCHODZI W KAŻDĄ SOBOTĘ
W KRAKOWIE — POZNANIU — WARSZAWIE — LWOWIE I WILNIE.
Prenumerata kwartalna zł. 12.50. Zagranicą zł. 15.—
REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Kraków, Wielopole 1.
TELEFONY: 150-60 (centrala), 150-61, 150-62, 150-63, 150-64, 150-65.
Oddział w Warszawie: ulica Nowogrodzka 26. Telefony 70-21 i 234-65.
Numer konta P. K. O. w Krakowie 404.200 — w Warszawie 140.725.

Trafne rozwiązanie zagadki z Nr. 37 nadesłali:

M. Sipowicz, Łuniniec; W. Nowicka, Wilno; Z. Cegielska, Warszawa; J. Reiss, Złoczów; M. Dziaciszyn, Kraków; A. Piekosińska, Brzozowiec; St. Koczur, Prokocim; St. Szczygielska, Prokocim; E. Symon, Kraków; Z. Tietz, Warszawa; Z. Finkel, Ostróg; A. Rotter, Kraków; Z. Zubrzycka, Wilków; I. Świrski, Wilno; J. Rotter, Podłęże; W. Pedzimaż, Zakopane; M. Budko, Radziechów; K. Baryłowa Rawa-Ruska; H. Mokrzycka, Drohobycz; D. Herbsztmanówna, Warszawa; Inż. Modrzejewski, Lublin; M. Wysocka, Warszawa; E. Dzierżanowska, Warszawa; J. Zalewska, Warszawa; H. Ohrymowicz, Warszawa; H. Łapińska, Warszawa; T. Pęczkowski, Trzebinia; F. Szumańska, Lublin; A. Szymczakiewicz, Kraków; T. Teszkowicz, Kraków; P. Czuby, Kraków; St. Michałikówna, Myślenice; T. Hoffmanowa, Zakopane; L. Weychertówna, Szczawnica; Z. Wilkońska, Łódź; Martuszyńska, Zakopane; Barańska Tarnów; R. Rutowski, Lwów; J. Lowenstein, Warszawa; J. Ajdukiewicz, Lwów; Jan Gręda, Gniezno; Tadeusz Szela, Prokocim; Nella Komenderówna, Kraków; Aleks. Parachoniak, Bystra; E. Polńska, Katowice; M. Marja Mikówna, Bystra; Helena Parachoniak, Bystra; Salomon Pióciennik, Warszawa; Tadeusz Krocak, Lwów; Dorota Herbsztmanówna, Warszawa; Michalina Wysocka, Warszawa; Ludwika Jaworzyńska, Kraków; Zygmunt Łobodziński, Kraków.

Wszystkie inne rozwiązania były błędne.

W losowaniu o nagrodę los padł na p. Zofję Zubrzycką z Wilkowa. Redakcja prześle jej 50 zł. w najbliższych dniach pocztą.

Shampooon do mycia głowy

Rozwiązanie z Nr. 37

baśki i Prawdy
wierzytł Aczące
tajemniczypu
mitośćw Ieczna
podręcznikcałowania
słutakako chania
mowakwiatów
antolog Jamuśliwska
wpuszczy
wielkietowy
antolog jaba jkipolskiej
losmajej brzożki
wspomnie, Niamuśliwskie
nositwilkrzykiłka
żywotydrzew
spiewakipartje
legendaosinie
szukawymyślania
wzbu
zabobonumyśliwskie
baśnoziemnych ludkach
polskawpieśniach cudzoziemskich

UPORCZYWY BÓL GŁOWY
USUWAJĄ
SZYBKO WYWIERAJĄC SWOJE DZIAŁANIE
PROSZKI
TABLETKI
DLA DOROSŁYCH
MAG. A. BUKOWSKIEGO
DO NABYCIA WE WSZYSTKICH APTEKACH
W ORYGINALNYM OPAKOWANIU W MAŁYCH
ODGODNYCH DUDEŁKACH PO DWADZIEŚCIA TABLETEK
CENA ZŁ. 1.30
znak fabry TRÓJKAT ze STATYTEM

Nie czyńcie eksperymentów ze zdrowiem!

Nie dajcie się na nic innego, rzekomo równie dobrego, namówić. 621

„OLLA” to marka wypróbowana w ciągu dziesiątków lat.

KOBIETA Nowoczesna złota książka zdrowia. Hig. zapobiegawcze środki w intymnym życiu kobiety zł. 3. Nowość „W CZTERY OCZY” Szkoła małżeńskiej miłości, bogato ilustrow. zł. 7 „ACADEMIC STUDIES” Album blisko 200 aktów kobiecych zł. 5. „LABIRYNT MIŁOŚCI” zł. 2.50. Na koszt przesyłki załączyć zł. 1.50. 636

„Księgopol” Warszawa, Karmelicka 15 T.

Czytajcie „Wróble na Dachy”!

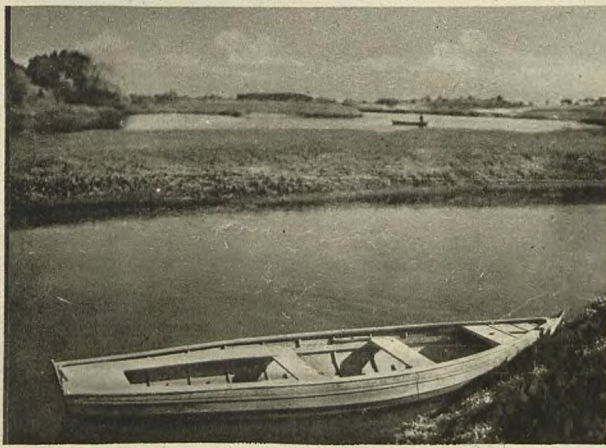
Poradnik dla amatorów fotografów

O DWA METRY DALEJ... Widząc jakiś ładny krajobraz, zwyczajnie od razu rozpędzamy się do ustawiania aparatu i zasugerowani pięknym widokiem, robimy zwyczajnie zdjęcie, a dopiero po zamknięciu aparatu orientujemy się, że z punktu położonego o parę kroków dalej, obraz był jeszcze piękniejszy.

Kto nie liczy się z płytami, ten może łatwo zrobić w ten sposób cykl zdjęć tego samego obiektu z różnych punktów, a potem je porównywać, ale naogół płyta jest za droga, by z lekkim sercem to samo parę razy zdejmować. Dlatego doświadczony amator, ujrawszy ładny krajobraz czy budynek, najpierw dokładnie zbada wartości obrazu widzianego z punktu, na którym stoi, po-

czem obejdzie obiekt ze wszystkich stron, porównując efekt widziany z każdego innego stanowiska, zanim przystąpi do zdjęcia. Bardzo często się trafia, że jeden i ten sam motyw, widziany z dwóch punktów, daje... dwa różne motywy, mimo że elementy obrazu są jedne i te same. Wówczas oczywiście warto zrobić dwa zdjęcia, ale z reguły dokładne zbadanie motywu ze wszech stron chroni przed marnowaniem płyt, jeśli zaś uwzględni się przy tem i kierunek oświetlenia motywu, obraz nie tylko będzie miał bardziej harmonijną kompozycję linearną, ale będzie również bardziej celowo oświetlony.

Dr. Tad. Cyprian.

Układ równoległy, nieco monotony
Alfa Orto Antihalo, F 9, 1/50 sek.

O parę kroków dalej, układ ożywiony
Alfa Orto Antihalo, 1/50 sek. F 9.

CENA OGŁOSZEŃ:

Strona dzieli się na trzy łamy (szerokość łamu 80 mm.) 1 mm. w jednym łamie 1 złoty. Ogłoszenia, zamieszczone jako jedyne na stronie (tak zwane „solus”) — 1 mm. w jednym łamie 2 złote. Ogłoszenia, zamówione jako jedyne na stronie („solus”), jeżeli ze względów technicznych nie będą mogły być zamieszczone według zlecenia, będą drukowane jako ogłoszenia zwykłe po cenie normalnej.

Wydawca i naczelny redaktor:
MARJAN DĄBROWSKI

Kierownik literacki i redaktor odpowiedzialny: Dr. JÓZEF FLACH
Zakłady graficzne „Ilustrowanego Kuryera Codziennego” w Krakowie pod zarządem Feliksa Korczyńskiego.

KWIATY JESIENI

